

Bouwhistorisch onderzoek

BOUWHISTORISCHE WAARNEMING

Adres	: Oude Ebbingestraat 42
Status	: Gemeentelijk Monument
Periode	: maart 2009
Onderzocht door	: Taco Tel
Auteur	: Taco Tel
Datum	: Groningen, 20 maart 2009

Inleiding

Tijdens de verbouwing van Oude Ebbingestraat 44 was het mogelijk een groot deel van de rechter (noordelijke) zijgevel van Oude Ebbingestraat 42 te bekijken en werden belangrijke bouwsporen ontdekt en zo goed mogelijk vastgelegd. Omdat tussen de beide panden een drup aanwezig is konden de bouwsporen niet overal goed bekeken worden. De in kaart gebrachte bouwsporen worden in deze waarneming beschreven.

Waarneming

Oude Ebbingestraat 42 is het eerste pand vanaf de Grote Markt in de westelijke gevelrij dat tijdens de bevrijding van de stad in april 1945 niet is verwoest. Het pand staat op een smal en diep perceel en bestaat ongetwijfeld uit meerder bouwdelen. De omvang van het voorhuis kon tijdens die onderzoek niet vastgesteld worden. Dit voorhuis telt twee bouwlagen met een zadeldak dat aan de voorzijde een

wolfseind heeft. Links van het pand is een steeg en rechts (noord) een drup. De drup wordt aan de bovenkant afgesloten door de gezamenlijke dakgoot. Op de verdieping had Oude Ebbingestraat 44 een toilet uitgebouwd in de drup. Dit toilet is tijdens de verbouwing van nr. 44 verwijderd en voordat op deze plaats een meterkast werd geplaatst is bouwhistorisch onderzoek verricht via deze opening naar het muurwerk van beide panden. Een groot deel van de noordelijke zijgevel van nr 42 kon redelijk goed bekeken worden. Het muurwerk is gemetseld in een onregelmatig verband van bakstenen die eveneens onregelmatig van dikte zijn. Er is een vijflagenmaat is 44,5 cm en een tienlagenmaat van 85 cm gemeten, steendikte variërend van 6 tot 7,5 cm. Gezien het formaat en het metselverband is een datering in de tweede helft van de 15de eeuw of de 16de eeuw mogelijk.

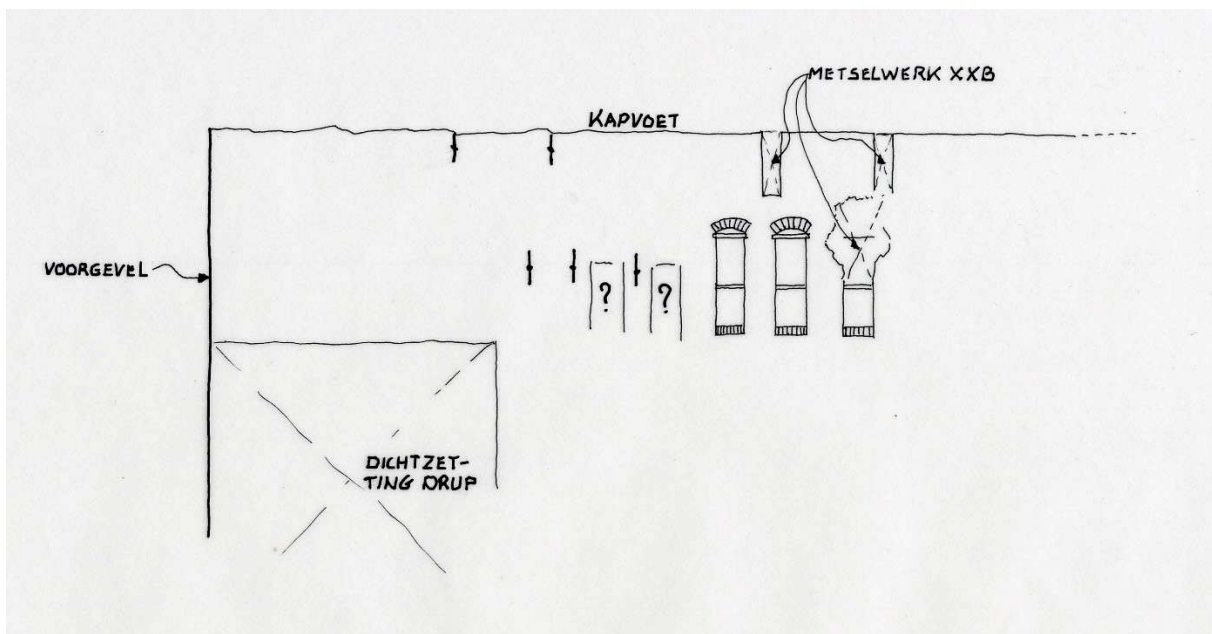
In de muur zitten diverse dichtgemetselde vensters op twee niveau's. Deze niveau's lijken niet te corresponderen met de vloerniveau's gezien de plaats van de muurankers iets meer naar voren. Nader onderzoek is noodzakelijk om dit met zekerheid vast te kunnen stellen.

Aansluitend op de bovenkant van de muur (kapvoet) zijn twee rechthoekige openingen gevuld met modern metselwerk. Dit zouden vensters geweest kunnen zijn maar verder geen specifieke aanwijzingen.

Hieronder zit een hele rij dichtgemetselde openingen, waarschijnlijk vijf stuks waarvan de rechter drie duidelijk kloostervensters zijn geweest. De linker twee hiervan zijn compleet behouden gebleven, de rechter is bovenin verstoord. Het gaat om kloostervensters met eikenhouten lateien en ontlastingsboogjes en onderin een rollagen. Binnenwerks zijn de vensters 173 cm hoog en 53 cm breed. De bovenramen zijn hoger dan de onderramen. Resten van duimen zijn niet gezien maar dit kan ook komen door het lastige standpunt waarvandaan de waarnemingen moesten worden verricht. Links van deze drie kloostervensters zitten nog twee dichtgezette openingen maar deze zaten zo ver weg vanaf het punt waarvandaan de waarnemingen werden verricht, dat hier verder niets van gezegd kan worden. Niet duidelijk is wat voor venstertype dit is en of het wellicht een voortzetting is van de drie kloostervensters. Voor zover zichtbaar lijkt dat laatste niet het geval.

Hoe hoog de bouwpozen vanaf de grond of vanaf de begane grondvloer van nr 44 zitten kon niet gemeten worden. De maten ten opzichte van de kapvoet en de voorgevel zijn behoorlijk goed gemeten.

Het voorste deel van de drup is dichtgebouwd met metselwerk maar niet tot boven aan toe.

Opmetingstekening van de bouwpozen in de noordgevel. De hoogte van de muur is niet bekend noch de diepte van het voorhuis.